

بررسی تنوع ژنتیکی و جغرافیایی توده های گردوی استان کرمان با استفاده از صفات مورفولوژیکی و کمی

سمیه محسنی پور، کورش وحدتی، رضا امیری، محمد رضا مظفری

به ترتیب گروه علوم باغبانی، پردیس ابوریحان، دانشگاه تهران،
گروه زراعت و اصلاح نباتات، پردیس ابوریحان، دانشگاه تهران و
مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کرمان

استان کرمان از نظر تولید محصول گردو مقام دوم را در کشور دارا می باشد. جهت تعیین تنوع جغرافیایی توده های گردوی این استان، تعداد ۷۱ ژنوتیپ بومی از ۵ دره با استفاده از تجزیه خوشه ای به روش UPGMA و با استفاده از مربع فاصله اقلیدسی طبقه بندی گردیدند. تجزیه خوشه ای بر روی هجده داده مورفولوژیکی و سه صفت کمی انجام گرفت و نتایج با یکدیگر مقایسه گردید. تجزیه جداگانه صفات کمی و کیفی توده های بومی را به چهار دسته تقسیم نمود. نظر به این که تعداد صفات کیفی در مقایسه با تعداد صفات کمی بیشتر و دامنه آن ها کمتر بود، لذا طبقه بندی توده ها با استفاده از کلیه صفات، آن ها را به ۷ گروه تفکیک کرد که نتایج به دست آمده با نتایج قبلی تقریباً مطابقت خوبی با تنوع جغرافیایی توده های بومی نداشت، به طوری که برخی از ژنوتیپ های بومی یک دره در گروه های متفاوتی طبقه بندی شدند. بر این اساس با توجه به وجود تنوع ژنتیکی بالا در داخل هر توده، در برنامه های اصلاحی می توان از دامنه های جغرافیایی محدودتری استفاده و اقدام به گزینش نمود.